

OKOLÍ REYKJAVÍKU

Gullfoss a Geysir

Je možné je navštívit během jednodenního výletu z Reykjavíku a k tomu můžete ještě přidat místo prvního evropského parlamentu Pingvellir nebo městečko Hveragerði s geotermálními oblastmi přímo v centru. Gullfoss není ani nejvyšší, ani nejmohutnější vodopád, ale bezesporu je nejoblíbenější a nejnavštěvovanější. Najdeme ho na řece Hvitá, kde ve dvou stupních překoná 32 metrů.

Geysir je název gejzíru nedaleko Gullfossu, který dal všem gejzírům své jméno. Objevil se ve 14. století a tryskal do výše 60 metrů. V současné době již není aktivní, ale v jeho těsné blízkosti se nachází Strokkur, který tryská každých pět minut 20 metrů vysoko. V celé oblasti je množství horkých pramenů, vroucích jezírek, parních průduchů a mazlavého sirného blátička.

INFORMACE

Island je se svojí plochou 103 000 km² druhým největším ostrovem Evropy. Z východu na západ měří přibližně 500 km a ze severu na jih 300 km. Má asi 266 000 obyvatel, z toho 170 000 žije v hlavním městě Reykjavíku. Nejobydenější část je na jihovýchod od Reykjavíku. Na pobřeží najdeme několik měst a městeček a spoustu osamělých farem, ale vnitrozemí je v podstatě pusté a přibližně od září do června přikryté sněhem. Kolem ostrova vede silnice, dosti nadneseně nazývaná Highway No.1, která zatím není ani na všech úsecích přikrytá asfaltem, a z ní odbočující cesty vhodné tak akorát pro terénní auta.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

SVOJTKA & CO.
NAKLADATELSTVÍ

FOTO: BARBORA SMEKALOVÁ

→ města Akureyri. Jezero Mývatn je rájem pro milovníky ptactva. Modrá voda je poseta množstvím zelených kuželovitých ostrůvků. Vypadají jako malé krátery, ale ačkoliv se nacházejí ve velmi aktivní geotermální oblasti, jedná se o pseudokrátéry vzniklé výbuchem plynu ve chvíli, když roztavená láva vtekla do vody. Mývatn v překladu znamená „Komáří jezero“ a opravdu v létě dělá svému jménu čest. Islandští pakomáři, kteří se zde vyskytují v hojném počtu, sice neštípou, ale s moskytiérou je soužití s nimi mnohem příjemnější. Kemp u jezera je dobrou základnou pro několikadenní objevování okolí. Jeden výlet vede přes Hverfell do Dimmuborgiru, což je obrovské skalní město, až na to, že černé útvary nejsou z kamene, ale z lávy. Hverfell je pravidelný 163 metrů vysoký kráter, vyčnívající nad jezerem. Příkrý výstup na kužel z jemného sopečného prachu není úplně snadný, ale pohled dovnitř a především vně za tu námahu stojí. Uvnitř není žhavá láva, jen další černý písek, na který turisté vyskládali ze světlých kamenů množství nápisů a vzkazů.

K sopce Krafla lze udělat další jednodenní výlet buď pěšky, nebo autobusem. Pěšky vede cesta kolem ryolitové hory Hlíðarfjall, která se vypíná 771 metrů nad okolní terén. Dáte-li si tu námahu a vyškrábe se nahoru, naskytne se vám neuvěřitelný rozhled. Odtud vypadá Hverfell se svými 163 metry jako rozšlápnutý krtinec. Ačko-

li je Krafla velmi blízko, jsou nejnovější lávová pole neschůdná, a tak cesta vede oklikou přes starší a ne tak ostré lávové proudy. Krafla, jedna z neaktivnějších islandských sopek, je systém trhlin, jimiž se dostává na povrch láva z mohutné magmatické komory. K erupcím dochází pohybem kontinentální desky a vždy je provází výron neskutečného množství lávy. Nová láva je černá, starší přechází do hnědé, takže jednotlivé lávové proudy jsou snadno rozeznatelné. Od roku 1975 se vyskytlo několik erupcí, zatím poslední v roce 1984. Už z dále je vidět geotermální elektrárnu připomínající spoutaného Golema. Cesta k parkovišti vede kolem hory Leirhnjúkur. Očkáváte další lávové útvary a místo toho najdete spoustu bublajících solfatar, dýmajících trhlin a smrdutého sirného bahýnka v barvě žluté, hnědé, modré a všech jejich odstínech. Mnohá místa jsou naopak černočerná a vypadají opravdu jako vstup do pekla. Peklo je však o kus dál. Asi 200 metrů odtud je na dně jiného kráteru blankytné modré jezero, jehož jméno je Víti, což znamená právě peklo.

Vestmannaeyjar

Vestmannaeyjar (Ostrový západních mužů) jsou pojmenovány po irských otrocích, kteří utekli do těchto pustých končin a stali se zde prvními obyvateli. Všechny 16 ostrovů bylo vytvořeno podmořskými sopkami, nejmladší, Surtsey, se objevil teprve v roce 1963.

Jedině Heimaey je trvale osídlen, ostatní jsou skalnaté s příkrými břehy. Ty jsou domovem mnoha druhů ptáků, především pak papuchalků.

Na ostrově Heimaey je jen jedno městečko stejného jména. Barevné domečky jsou sevřeny mezi třemi kužely sopky. Nejstarší z nich, Herjólfsdalur, už není kuželem, ale prudké svahy zbylého kráteru chrání přístav a na dně zeleného travnatého přírodního amfiteátru jsou dnes kemp a místo pro společenské akce. Nad městem se vypínají dýmající červený Eldfell (221 m) a zelený Helgafell (226 m). Helgafell je starý asi 5000 let, zato Eldfell byste na mapách starších než z roku 1973 hledali marně. Tehdy vybuchl východní svah Helgafellu a během pěti měsíců vyvrhl přes 30 milionů tun lávy a tefry, vznikl Eldfell a lávové pole zvětšilo ostrov o 15 %. Třetina města byla pohřbena pod lávou, ale kupodivu se nikomu z obyvatel nic nestalo. Přístav byl před proudem lávy zachráněn tak, že hasiči chladili proud studenou mořskou vodou, čímž zpomalili jeho postup. Ulice končí najednou asi 15 metrů vysokou hradbou lávy a bývalé centrum města se ocitlo silně excentricky na okraji. Na obě sopky se dá vylézt, Eldfell je však místy stále poněkud horký. Bohužel vrcholy obou kopců jsou dost často v mlze, ale když budete mít štěstí a mlha se roztáhne, čeká vás úchvatný výhled na město. ●

BARBORA SMEKALOVÁ